ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»
Вінницький соціально-економічний інститут
Кафедра реабілітаційних технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Вінницького соціально-економічного інституту Університету «Україна»
_____ Ганна ДАВИДЕНКО
«28» серпня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ОК 2.8 Основи медичних знань (кардіологія, пульмонологія, ортопедія, неврологія) (МКФ)

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітня програма _____Фізична терапія, ерготерапія_____
(назва освітньої програми)

освітнього рівня _____бакалавр_____
(назва освітнього рівня)

галузь знань _____I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення_
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність(ності) _____I7 Терапія та реабілітація_____
Спеціалізація _I7.01 Фізична терапія
(шифр і назва спеціальності(тей))

інститут, філія, факультет, коледж __Вінницький соціально-економічний інститут _____
(назва навчально-виховного підрозділу)

Вид дисципліни: обов'язкова
Обсяг, кредитів: 240/8
Форма підсумкового контролю: залік, іспит

Вінниця 2026

Робоча програма: «Основи медичних знань (кардіологія, пульмонологія, ортопедія, неврологія) (МКФ)

(назва навчальної дисципліни)

для здобувачів освіти ступеня бакалавр за галуззю знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
спеціальності І7 Терапія та реабілітація спеціалізація І7.01 Фізична терапія
«02» вересня 2024 року.

Розробник: Тихолаз В.О., професор кафедри соціальних технологій.

Викладач: Тихолаз В.О., професор кафедри соціальних технологій.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні ка федри реабілітаційних технологій Вінницького соціально-економічного інституту

Протокол від « 28 » серпня 2026 року, № 1

Завідувач кафедри

Реабілітаційних технологій _____ Башинська О.І.

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівникомпроектної групи) Фізична терапія, ерготерапія

(назва освітньої програми)

«20 » серпня 2026 року

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми (керівник проектної групи)

_____ ЛєсніченкоН.П.

ПРОЛОНГАЦІЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Навчальний рік	2024/2025	20___/20___	20___/20___	20___/20___
Дата засідання кафедри / циклової комісії				
№ протоколу	1			
Підпис завідувача кафедри / голови циклової комісії				

Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки освітнього процесу http://vo.ukraine.edu.ua/ за адресою: https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=4087

Робочу програму перевірено
_____ 20___ р.

Заступник директора _____
_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Зміст

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ……
2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ……
3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ……
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ……
4.1. Анотація дисципліни……
4.2. Структура навчальної дисципліни……
4.2.1. Тематичний план……
4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни……
4.3. Форми організації занять……
4.3.1. Теми лекцій……
4.3.2. Теми практичних занять……
4.3.3. Теми самостійної роботи студентів……
4.3.4. Індивідуальна навчально-дослідна робота……
5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ……
5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності
5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності
5.3. Інклюзивні методи навчання……
6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти
6.2. Система оцінювання роботи здобувачів освіти упродовж курсу навчання
6.3. Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS
6.4. Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS
6.5. Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS
6.6. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти
6.7. Орієнтовний перелік питань до екзамену (заліку)
7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ……
7.1. Рекомендована література……
7.2. Інформаційні ресурси……
8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ……

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<table>
<tr><th rowspan="2">Найменування показників</th><th rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній/освітньо-професійний ступінь</th><th colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</th></tr>
<tr><th>денна форма здобуття освіти</th><th>заочна форма здобуття освіти</th></tr>
<tr><td>Загальний обсяг кредитів – 8 кредити ЄКТС</td><td>Галузь знань
I Охорона здоров’я та соціальне забезпечення</td><td colspan="2">Вид дисципліни
обов’язкова</td></tr>
<tr><td>Загальний обсяг годин –
240 годин</td><td>Спеціальність
I7 Терапія та реабілітація</td><td colspan="2">Цикл підготовки
загальний</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td rowspan="2">Спеціалізація
I7.01 Фізична терапія</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 4</td><td>2-й</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Індивідуальне науково-дослідне завдання
_____-
_____
(назва)</td><td rowspan="2">Мова викладання, навчання та оцінювання:
українська</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>3-й</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Тижневих годин для денної форми здобуття освіти:
аудиторних – 2
самостійної роботи – 4</td><td rowspan="10">Освітній/освітньо-професійний ступінь:
бакалавр</td><td colspan="2">44 год</td><td>год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td rowspan="9">Частка аудиторних занять становить:
для денної форми здобуття освіти – 33,3%
для заочної форми здобуття освіти –</td><td colspan="2">60 год</td><td>год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>0 год</td><td>0 год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>136 год</td><td>0 год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Курсова робота (проєкт):
0 год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання:
0 год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид семестрового контролю: екзамен</td></tr>
</table>

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Забезпечення підготовки студента до надання першої (долікарської) медичної допомоги при нещасних випадках і невідкладних станах та проведення профілактично-оздоровчої роботи з питань охорони життя і здоров'я дітей у відповідності до основних положень Концепції медичної освіти педагогічних працівників. Підвищенню ефективності практичних занять сприятиме передбачене програмою виконання навчально-дослідницьких завдань, зокрема реферативних досліджень з актуальних питань біології та медицини. Під час практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти набувають практичні уміння та навички оперативно оцінити стан хворого або потерпілого, визначити необхідний об'єм першої долікарської медичної допомоги і своєчасно надати її.

Мета та завдання вивчення дисципліни:

Мета: оволодіння уміннями, які б сприяли охороні здоров'я, формуванню здорового способу життя, забезпечували надання першої медичної допомоги в загрозливих ситуаціях, навчити доглядати за хворими та потерпілими.
Предмет: вивчення навчальної дисципліни: стан людського організму під дією різних несприятливих та патогенних факторів. Засоби долікарської допомоги та профілактики невідкладних станів.

Завдання:

- Вивчення будови та функцій основних систем організму. Розгляд клітинної та тканинної організації людського тіла;
- Ознайомлення із хімічними процесами, що відбуваються в організмі. Розуміння ролі біохімічних реакцій у забезпеченні життєдіяльності;
- Вивчення основних хвороб та порушень функцій органів та систем. Розгляд причин та механізмів виникнення захворювань;
- Набуття знань щодо методів діагностики хвороб, включаючи клінічні та інструментальні методи. Розуміння основних принципів лікування та терапії;
- Вивчення методів запобігання захворювань та підтримання загального здоров'я. Розгляд основ гігієнічних принципів.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен знати:

- основи анатомії та фізіології організму людини;
- морфо-функціональні особливості організму дітей в різні вікові періоди;
- основи надання допомоги при деяких патологічних станах (опіках, відмороженнях, ушкодженнях електричним струмом, хімічних опіках, синдромі тривалого здавлення, отруєннях, переломах, кровотечах, травматичному шоку, пораненнях тощо) і раптових захворюваннях, в звичайних умовах та в екстремальних ситуаціях;
- основи долікарської діагностики, класифікацію раптових захворювань (в тому числі епідемічних процесів) та патологічних станів;
- техніку надання долікарської допомоги в різних ситуаціях, спрямовану на попередження ускладнень та врятування життя потерпілого.

вміти:

- вимірювати температуру тіла людини, реєструвати температуру в температурних листах;
- володіти методикою плевральної пункції; проводити кисневу терапію;
- вимірювати частоту дихання важкохворої людини; досліджувати пульс; вимірювати артеріальний тиск;
- визначати групу крові; знати правила переливання крові та схему переливання; готувати пацієнтів до рентгенологічного, ендоскопічного та ультразвукового обстеження;
- доглядати за очима, вухами, шкірою, волоссям, носовими ходами та слизовими оболонками важкохворої людини; досліджувати функції нирок, розуміти показники аналізів сечі; готувати хворих до інструментальних методів дослідження функції нирок.

Рядок дисципліни в «Матриці відповідності загальних програмних компетентностей компонентам освітньої програми»

	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 5	ЗК 9	ЗК 10
ОК 2.8	+	+	+	+	+	+

Рядок дисципліни в «Матриці відповідності спеціальних (фахових) програмних компетентностей компонентам освітньої програми»

	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 6	СК 8	СК 9
ОК 2.8	+	+	+	+	+	+	+

Рядок дисципліни в «Матриці забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми»

	ПРН 1	ПРН 4	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 18
ОК 2.8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

ПРИНЦИПИ ВИКЛАДАННЯ ОСНОВНИХ КОМПОНЕНТІВ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Основи медичних знань» використовується для формування інтегральної, загальних та фахових компетентностей бакалавра спеціальної освіти.

Інтегральна компетентність: передбачає узагальнення та вміння застосовувати різноманітні аспекти медичних знань для розв'язання комплексних завдань у галузі охорони здоров'я.

Загальні компетентності: включає в себе різнобічні навички та знання, необхідні для розуміння та впровадження фундаментальних аспектів медицини. Розуміння будови та функцій органів і систем тіла. Знання про фізіологічні процеси, які відбуваються в організмі. Уявлення про основні принципи виникнення та розвитку захворювань. Вміння збирати анамнез та проводити фізичний огляд пацієнта. Здатність визначати основні симптоми та проводити елементарні діагностичні процедури.

Спеціальні компетентності: визначаються набором широких та глибоких навичок, які є необхідними для розуміння та успішного застосування фундаментальних аспектів медицини. Ці компетентності охоплюють різноманітні аспекти медичного досвіду та практики, враховуючи як теоретичні, так і прикладні аспекти.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Анотація дисципліни

Змістовий модуль 1. Вступ. Патологічні процеси в організмі людини. Основи обстеження, загальної патології та захворювань серцево-судинної і дихальної систем.

1. Поняття про хвороби. Симптоми, синдроми, семіотика захворювань.
2. Методи об'єктивного обстеження хворого: огляд, пальпація, перкусія та аускультація.
3. Анатомо-фізіологічні особливості органів ендокринної системи. Симптоми гіпо- та гіперфункції ендокринних залоз.
4. Поняття про рани, переломи та вивихи.
5. Види порушень місцевого кровообігу.
6. Запалення. Види запалення.
7. Лихоманка. Поняття про інфекційні захворювання. Профілактика інфекційних хвороб.
8. Атрофії, гіпертрофії та дистрофії. Поняття про пухлини.
9. Ожиріння. Цукровий діабет.
10. Конституційні типи будови тіла людини.
11. Семіотика захворювань серцево-судинної системи.
12. Захворювання серцево-судинної системи. Ішемічна та гіпертонічна хвороби серця. Інфаркт міокарда.
13. Семіотика захворювань органів дихальної системи.

Змістовий модуль 2. Захворювання систем та органів. Невідкладні стани та перша медична допомога.

14. Захворювання дихальної системи. Бронхіт. Бронхіальна астма. Пневмонія. Плеврит.
15. Семіотика захворювань органів травної системи.
16. Захворювання травної системи. Гастрит. Виразкова хвороба. Холецистит. Панкреатит. Гепатит.
17. Семіотика захворювань сечової системи.
18. Захворювання сечової системи. Пієлонефрит. Гломерулонефрит. Сечокам'яна хвороба.
19. Інфекційні захворювання. ГРВІ. Грип. COVID. СНІД. Туберкульоз. Профілактика.
20. Захворювання нервової системи. Семіотика. Інсульт. Радикуліт. Менінгіт. Хвороба Паркінсона.
21. Семіотика захворювання опорно-рухового апарату.
22. Захворювання опорно-рухового апарату. Артрит. Міозит. Остеохондроз. Рахіт.
23. Легенево-серцева реанімація.
24. Види судом. Механізм їх виникнення.
25. Перша медична допомога при утопленні.
26. Отруєння грибами та медикаментозні отруєння.

Дисципліни, вивчення яких обов’язково передує цій дисципліні: «анатомії», «біології», «основ безпеки життєдіяльності», «валеології», «фізики», «хімії», «основ психології».

4.2. Структура навчальної дисципліни

4.2.1. Тематичний план

№	Назва змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Форми і методи контролю знань
Змістовий модуль 1. Вступ. Патологічні процеси в організмі людини. Основи обстеження, загальної патології та захворювань серцево-судинної і дихальної систем.						
1	Поняття про хвороби. Симптоми, синдроми, семіотика захворювань.	6	2	0	4	поточний контроль
2	Методи об'єктивного обстеження хворого: огляд, пальпація, перкусія та аускультація.	8	2	2	4	поточний контроль
3	Анатомо-фізіологічні особливості органів ендокринної системи. Симптоми гіпо- та гіперфункції ендокринних залоз.	7	2	0	5	поточний контроль
4	Поняття про рани, переломи та вивихи.	11	2	4	5	поточний контроль
5	Види порушень місцевого кровообігу.	8	2	2	4	поточний контроль
6	Запалення. Види запалення.	6	0	2	4	поточний контроль
7	Лихоманка. Поняття про інфекційні захворювання. Профілактика інфекційних хвороб.	11	2	4	5	поточний контроль
8	Атрофії, гіпертрофії та дистрофії. Поняття про пухлини.	7	0	2	5	поточний контроль
9	Ожиріння. Цукровий діабет.	7	0	2	5	поточний контроль
10	Конституційні типи будови тіла людини.	6	0	2	4	поточний контроль
11	Семіотика захворювань серцево-судинної системи.	9	2	2	5	поточний контроль
12	Захворювання серцево-судинної системи. Ішемічна та гіпертонічна хвороби серця. Інфаркт міокарда.	11	2	4	5	поточний контроль
13	Семіотика захворювань органів дихальної системи.	9	0	4	5	поточний контроль
	Всього за змістовий модуль 1	**106**	**16**	**30**	**60**	**залік**
Змістовий модуль 2. Захворювання систем та органів. Невідкладні стани та перша медична допомога.						
14	Захворювання дихальної системи. Бронхіт. Бронхіальна астма. Пневмонія. Плеврит.	11	2	4	5	поточний контроль
15	Семіотика захворювань органів травної системи.	7	0	2	5	поточний контроль
16	Захворювання травної системи. Гастрит. Виразкова хвороба. Холецистит. Панкреатит. Гепатит.	8	2	2	4	поточний контроль
17	Семіотика захворювань сечової системи.	7	0	2	5	поточний контроль
18	Захворювання сечової системи. Пієлонефрит. Гломерулонефрит. Сечокам'яна хвороба.	9	2	2	5	поточний контроль
19	Інфекційні захворювання. ГРВІ. Грип. COVID. СНІД. Туберкульоз. Профілактика.	6	0	2	4	поточний контроль
20	Захворювання нервової системи. Семіотика. Інсульт. Радикуліт. Менінгіт. Хвороба Паркінсона.	9	2	2	5	поточний контроль
21	Семіотика захворювання опорно-рухового апарату.	11	2	4	5	поточний контроль

№	Назва змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Форми і методи контролю знань
22	Захворювання опорно-рухового апарату. Артрит. Міозит. Остеохондроз. Рахіт.	6	0	2	4	поточний контроль
23	Легенево-серцева реанімація.	9	2	2	5	поточний контроль
24	Види судом. Механізм їх виникнення.	6	0	2	4	поточний контроль
25	Перша медична допомога при утопленні.	6	0	2	4	поточний контроль
26	Отруєння грибами та медикаментозні отруєння.	9	2	2	5	поточний контроль
	Всього за змістовий модуль 2	**104**	**14**	**30**	**60**	**іспит**
	Разом за рік	**240**	44	**60**	**136**	**залік, іспит**

4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни «Основи медичних знань»

Разом: 240 год., лекції – 44 год., практичні заняття – 60 год., самостійна робота – 136 год.; підсумковий контроль: іспит (7-й семестр).

Модуль	Назва змістового модуля	Лекції, год.	Практичні, год.	Самостійна робота, год.	Види поточного контролю	Підсумковий контроль
1	Вступ. Патологічні процеси в організмі людини. Основи обстеження, загальної патології та захворювань серцево-судинної і дихальної систем.	22	30	60	письмове та усне опитування, практичні завдання, тестування	
2	Захворювання систем та органів. Невідкладні стани та перша медична допомога.	22	30	60	письмове та усне опитування, практичні завдання, тестування	іспит

4.3. Форми організації занять

4.3.1. Теми лекцій

Заняття	Тема	Кількість год
1	Поняття про хвороби. Симптоми, синдроми, семіотика захворювань. Методи об'єктивного обстеження хворого.	2
2	Анатомо-фізіологічні особливості ендокринної системи. Ожиріння. Цукровий діабет.	2
3	Рани, переломи, вивихи. Види порушень місцевого кровообігу.	2
4	Запалення. Лихоманка. Інфекційні захворювання та їх профілактика.	2
5	Атрофії, гіпертрофії та дистрофії. Поняття про пухлини.	2
6	Семіотика і захворювання серцево-судинної системи. Ішемічна та гіпертонічна хвороби серця. Інфаркт міокарда.	2
7	Семіотика і захворювання органів дихальної системи. Бронхіт. Бронхіальна астма. Пневмонія. Плеврит.	2
8	Семіотика і захворювання органів травної системи. Гастрит. Виразкова хвороба. Холецистит. Панкреатит. Гепатит.	2
9	Семіотика і захворювання сечової системи. Пієлонефрит. Гломерулонефрит. Сечокам'яна хвороба.	2
10	Інфекційні захворювання. ГРВІ. Грип. COVID. СНІД. Туберкульоз. Профілактика.	4
11	Захворювання нервової системи. Семіотика. Інсульт. Радикуліт. Менінгіт. Хвороба Паркінсона.	4
12	Семіотика та захворювання опорно-рухового апарату. Артрит. Міозит. Остеохондроз. Рахіт.	4
13	Легенево-серцева реанімація.	4
14	Види судом. Механізм їх виникнення. Перша медична допомога при утопленні.	4
15	Отруєння грибами та медикаментозні отруєння.	4
	Всього:	44

4.3.2. Теми практичних занять

Заняття	Тема	Кількість год
1	Методи об'єктивного обстеження хворого: огляд, пальпація, перкусія та аускультація.	2
2	Вимірювання температури тіла та оформлення температурного листа.	2
3	Дослідження пульсу та вимірювання артеріального тиску.	2
4	Визначення частоти дихання. Основи кисневої терапії.	2
5	Анатомо-фізіологічні особливості шкіри. Рани. Перша медична допомога при ранах.	2
6	Десмургія. Накладання пов'язок.	2

Заняття	Тема	Кількість год
7	Анатомо-фізіологічні особливості опорно-рухового апарату. Переломи та вивихи.	2
8	Перша медична допомога при вивихах та переломах.	2
9	Анатомо-фізіологічні особливості серцево-судинної системи. Порушення місцевого кровообігу.	2
10	Кровотечі. Перша медична допомога при кровотечах.	2
11	Запалення: механізм виникнення, характеристика та класифікація запальних процесів.	2
12	Термічні пошкодження шкіри: опіки та переохолодження.	2
13	Терморегуляція. Лихоманка. Медична допомога при лихоманці.	2
14	Перша медична допомога при тепловому та сонячному ударі.	2
15	Пухлини: класифікація, відмінності доброякісних від злоякісних пухлин, ускладнення.	2
16	Ожиріння і цукровий діабет. Основні ускладнення.	2
17	Семіотика захворювань серцево-судинної системи.	2
18	Ішемічна та гіпертонічна хвороби серця. Інфаркт міокарда. Перша допомога при невідкладних станах.	2
19	Захворювання дихальної системи. Бронхіт, бронхіальна астма, пневмонія, плеврит.	2
20	Перша медична допомога при астматичному статусі.	2
21	Захворювання травної системи. Гастрит, виразкова хвороба, холецистит, панкреатит, гепатит.	2
22	Захворювання сечової системи. Пієлонефрит, гломерулонефрит, сечокам’яна хвороба.	2
23	Інфекційні захворювання. ГРВІ, грип, COVID, СНІД, туберкульоз. Профілактика.	2
24	Захворювання нервової системи. Інсульт, радикуліт, менінгіт, хвороба Паркінсона.	2
25	Захворювання опорно-рухового апарату. Артрит, міозит, остеохондроз, рахіт.	2
26	Легенево-серцева реанімація: алгоритм дій.	2
27	Види судом. Невідкладна допомога при судомах.	2
28	Перша медична допомога при утопленні.	2
29	Отруєння грибами. Перша медична допомога.	2
30	Медикаментозні отруєння. Перша медична допомога.	2
	Всього:	**60**

4.3.3. Теми самостійної роботи студентів

Заняття	Тема	Кількість год
1	Анатомо-фізіологічні особливості залоз внутрішньої секреції нейрогенного походження. Симптоми гіпо- та гіперфункції ендокринних залоз.	9

Заняття	Тема	Кількість год
2	Особливості перебігу та загоєння ран голови, шиї, грудної клітки, живота.	9
3	Анатомо-фізіологічні особливості серцево-судинної системи. Судини мікроциркуляторного русла, їх значення в загальній гемодинаміці.	7
4	Перебіг запальних процесів при захворюваннях та травмах внутрішніх органів.	4
5	Фізіологічні основи терморегуляції. Механізм виникнення гарячки.	9
6	Дитячі інфекційні хвороби.	9
7	Теорії онкогенезу. Можливі шляхи профілактики онкологічних захворювань.	9
8	Ускладнення цукрового діабету.	9
9	Роль конституції людини у схильності до захворювань.	8
10	Фактори ризику та профілактика ішемічної хвороби серця.	4
11	Анатомо-фізіологічні особливості органів дихальної системи у людей різного віку.	4
12	Анатомо-фізіологічні особливості органів травної системи у людей різного віку.	4
13	Анатомо-фізіологічні особливості органів сечової системи у людей різного віку.	4
14	Основи вакцинації. Календар щеплення в Україні.	4
15	Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи у людей різного віку.	4
16	Механізми місцевого та гуморального імунітету.	3
17	Анатомо-фізіологічні особливості опорно-рухового апарату у людей різного віку.	4
18	Легенево-серцева реанімація.	4
19	Види судом. Механізм їх виникнення.	4
20	Перша медична допомога при утопленні.	4
21	Отруєння грибами та медикаментозні отруєння.	4
	Всього:	**136**

4.3.4. Індивідуальна навчально-дослідна робота (навчальний проєкт)

Індивідуальна навчально-дослідна робота (ІНДР) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання студентами ІНДР прилюдним захистом навчального проєкту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекцій, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Тематика і види ІНДЗ

Теми рефератів

1. Надання першої медичної допомоги в невідкладних станах, які виникають у процесі сечовиділення та захворювань системи травлення.
2. Попередження інфекційних хвороб органів дихання. Догляд за хворим.
3. Профілактика кров’яних інфекцій, СНІДу, висипного тифу.
4. Поняття про десмургію.
5. Кровотечі у дітей і дорослих. Методи їх зупинки.
6. Відкриті ушкодження. Перша медична допомога.
7. Перша медична допомога при ушкодженнях голови, шиї, хребта, грудної клітки.
8. Долікарська медична допомога при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях системи травлення.
9. Наркоманія, токсикоманія. Профілактика та шляхи боротьби.
10. Психоневрологічні порушення та стресові стани у дітей.
11. Туберкульоз, профілактика та запобігання.
12. Холера – особливо небезпечна хвороба.
13. Дитячі інфекції – епідемічний паротит, краснуха.
14. Попередження шкірних захворювань, педикульозу та гельмінтозу.
15. Нетравматичні кровотечі.
16. Гігієна шкіри, вух, очей.
17. Раціональне харчування дітей різного віку.
18. Надання першої медичної допомоги у невідкладних станах при захворюваннях системи травлення та сечовиділення.

Критерії оцінювання ІНДЗ

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень у логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання	20 балів
2	Дотримання правил реферування наукових публікацій	2,5 бали
3	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки, список використаних джерел, посилання)	2,5 бали
4	Презентація результатів дослідження	5 балів
	Разом	**30 балів**

Оцінка за ІНДЗ: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS
24–30 та більше	відмінно	5	A – Відмінно
16–23	добре	4	BC – Добре
8–15	задовільно	3	DE – Задовільно
0–7	незадовільно	2	FX – Незадовільно з можливістю повторного виконання

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації: словесні – лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, пояснення, розповідь, бесіда; наочні – спостереження, ілюстрація, демонстрація; практичні – кейс-стаді.
2. За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.
3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.
4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із джерелами інформації; виконання індивідуальних/групових навчальних проєктів.

5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо), перегляд відеооглядів інновацій.

5.3. Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція, приклад, пояснення, переконання.
2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки особистості: вправи, привчання, виховні ситуації, приклад.
3. Методи мотивації та стимулювання: вимога, громадська думка.
4. Метод самовиховання: самопізнання, самооцінювання, саморегуляція.
5. Методи соціально-психологічної допомоги: психологічне консультування, аутотренінг, стимуляційні ігри.
6. Спеціальні методи: патронат, супровід, тренінг, медіація.
7. Спеціальні методи педагогічної корекції, які використовуються для цілеспрямованого виправлення поведінки або інших порушень, викликаних спільною причиною.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Навчальна дисципліна оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з двох змістових модулів і викладається у двох навчальних семестрах: перший змістовий модуль у третьому семестрі, другий змістовий модуль у четвертому семестрі.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою в кожному семестрі окремо.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.

Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки студентам, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Індивідуальні дослідження, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на практичних заняттях.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. У відповіді можуть бути наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхневу обізнаність із основною і додатковою літературою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхнева, фрагментарна. Оцінка ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

6.2. Система оцінювання роботи студентів упродовж курсу навчання

Вид діяльності здобувача освіти	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів

	балів за одиницю		
Відвідування лекцій	–	15	–
Відвідування практичних занять	–	30	–
Робота на практичному занятті	2	30	60
Виконання завдань для самостійної роботи	–	–	–
Виконання модульної роботи	–	–	–
Тести	–	–	–
ІНДЗ	30	1	враховується у поточному оцінюванні

Максимальна кількість балів за поточну роботу у семестрі – 60 балів.

Вибіркові види роботи можуть включати підготовку наукової статті, конкурсної наукової роботи або участь у науковій студентській конференції.

6.3. Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Характеристика
54–60 та більше	відмінно	A	Відмінно
45–53	добре	BC	Добре
36–44	задовільно	DE	Задовільно
21–35	незадовільно	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
1–20	незадовільно	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6.4. Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Характеристика
36–40 та більше	відмінно	A	Відмінно
30–35	добре	BC	Добре
24–29	задовільно	DE	Задовільно
14–23	незадовільно	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
1–13	незадовільно	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6.5. Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою	Екзамен	Залік	ECTS	Характеристика
90–100	відмінно (5)	зараховано	A	Відмінно
82–89	добре (4)	зараховано	B	Добре (дуже добре)
75–81	добре (4)	зараховано	C	Добре
64–74	задовільно (3)	зараховано	D	Задовільно

60–63	задовільно (3)	зараховано	E	Задовільно (достатньо)
1–59	незадовільно (2)	не зараховано	FX/F	Незадовільно; повторне складання або повторне вивчення відповідно до результату

6.6. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Семестр	Поточна робота	Підсумковий контроль	Разом
3-й	до 60 балів	залік – до 40 балів	100 балів
4-й	до 60 балів	іспит – до 40 балів	100 балів
За дисципліну	відповідно до результатів семестрів	залік та іспит	оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та ECTS

6.7. Орієнтовний перелік питань до екзамену (заліку)

1. Поняття про хворобу, симптом, синдром і семіотику захворювань.
2. Методи об’єктивного обстеження хворого: огляд, пальпація, перкусія, аускультація.
3. Анатомо-фізіологічні особливості ендокринної системи та прояви гіпо- і гіперфункції залоз.
4. Поняття про рани, переломи та вивихи. Основи першої медичної допомоги.
5. Види порушень місцевого кровообігу.
6. Запалення: визначення, види та основні прояви.
7. Лихоманка. Поняття про інфекційні захворювання та їх профілактику.
8. Атрофія, гіпертрофія, дистрофія. Поняття про пухлини.
9. Ожиріння і цукровий діабет.
10. Конституційні типи будови тіла людини.
11. Семіотика захворювань серцево-судинної системи.
12. Ішемічна хвороба серця, гіпертонічна хвороба, інфаркт міокарда.
13. Семіотика захворювань органів дихальної системи.
14. Бронхіт, бронхіальна астма, пневмонія, плеврит.
15. Семіотика захворювань органів травної системи.
16. Гастрит, виразкова хвороба, холецистит, панкреатит, гепатит.
17. Семіотика захворювань сечової системи.
18. Пієлонефрит, гломерулонефрит, сечокам’яна хвороба.
19. ГРВІ, грип, COVID, СНІД, туберкульоз: профілактика.
20. Захворювання нервової системи: інсульт, радикуліт, менінгіт, хвороба Паркінсона.
21. Семіотика захворювань опорно-рухового апарату.
22. Артрит, міозит, остеохондроз, рахіт.
23. Легенево-серцева реанімація.
24. Види судом та механізм їх виникнення.
25. Перша медична допомога при утопленні.
26. Отруєння грибами: ознаки та перша допомога.
27. Медикаментозні отруєння: основні принципи першої допомоги.
28. Кровотечі та методи їх зупинки.

29. Термічні пошкодження: опіки, переохолодження, тепловий і сонячний удар.
30. Принципи долікарської допомоги при невідкладних станах.

7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

7.1. Рекомендована література

Основна

1. Ананьєва Т.Г. Основи медичних знань: навчальний посібник / Т.Г. Ананьєва. – Харків, 2010. – 141 с.
2. Анатомія людини: підручник / Коляденко Г.І. – К.: Либідь, 2007. – 381 с.
3. Антонік В.І., Антонік І.П., Андріанов В.Є. – К.: Професіонал. Центр навчальної літератури, 2009. – 335 с.
4. Валецька Р.О. Основи медичних знань / Р.О. Валецька. – Луцьк: Волинська обл. друкарня, 2008. – 224 с.
5. Мойсак О.Д. Основи медичних знань і охорони здоров'я. Навчальний посібник. 5-е видання, виправлене та доповнене. – К.: Арістей, 2008. – 616 с.
6. Фізіологія людини: підручник / В.І. Філімонов. – К.: ВСВ «Медицина», 2010. – 776 с.
7. Фізіологія людини і тварин. Фізіологія м'язів і м'язової діяльності: навчальний посібник / за ред. П.Д. Плахтія. – Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О.А., 2011. – 164 с.
8. Анатомія людини: навчальний посібник / Коляденко Г.І. – К.: Либідь, 2007. – 381 с.
9. Основи шкільної гігієни та валеології. Теорія, практикум, тести: навчальний посібник / Плахтій П.Д., Підгорний В.К., Соколенко Л.С. – Кам'янець-Подільський, 2009. – 332 с.
10. Вікова фізіологія. Теорія, практикум, тести: навчальний посібник / Плахтій П.Д., Мисів М.П., Циганівська О.І. – Кам'янець-Подільський, 2008. – 332 с.

Допоміжна

1. Зозуля І.С. Медицина невідкладних станів: Швидка і невідкладна медична допомога: підручник / І.С. Зозуля, А.В. Вершигора, В.І. Боброва; за ред. проф. І.С. Зозулі. – К.: ВСВ «Медицина», 2012. – 728 с.
2. Пєшкова О.В. Фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів: навчальний посібник / О.В. Пєшкова. – Х.: СПДФО Бровін О.В., 2011. – 312 с.
3. Садів А. Невідкладна долікарська допомога. Знання, здатні зберегти життя. Повна енциклопедія. – Крилов, 2008. – 384 с.
4. Сучасні класифікації та стандарти лікування розповсюджених захворювань внутрішніх органів / за ред. д-ра мед. наук, проф. Ю.М. Мостового. – 10-е вид., доп. і перероб. – Вінниця: ДП «ДКФ», 2008. – 528 с.
5. Тарасюк В.С. Медицина надзвичайних ситуацій. Організація надання першої медичної допомоги / В.С. Тарасюк, М.В. Матвійчук, В.В. Паламар. – Київ: ВСВ «МЕДИЦИНА», 2017. – 528 с.
6. Фадєєва Т.Б. Довідник фельдшера. Невідкладна допомога. – Сучасний літератор, 2003. – 286 с.
7. Щуліпенко І.М. Пропедевтика внутрішньої медицини: Загальна семіотика і діагностика: навч. посібник / І.М. Щуліпенко. – К.: Медицина, 2008. – 304 с.

7.2. Інформаційні ресурси

1. Сайт Міністерства освіти і науки України – www.mon.gov.ua.
2. Сайт бібліотеки ім. Вернадського – www.nbuv.gov.ua.
3. Платформа Moodle Університету «Україна».
4. Закон України «Про вищу освіту» (2017 р.) – http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18.
5. Валецька Р.О. Основи медичних знань – http://www.twirpx.com/file/1198103/.
6. Сайт «Основи медичних знань» – http://healt.ucoz.ua/
7. Концепція нової системи охорони здоров'я – http://moz.gov.ua/docfiles/Pro_20140527_0_dod.pdf.

8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Форми занять	Наявне матеріально-технічне забезпечення	Необхідне матеріально-технічне забезпечення
Лекція	Кафедральна дошка для проєктору	Ноутбук, проєктор
Практичне заняття	Кафедральна дошка для проєктору	Ноутбук, проєктор